

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Aleny Adamcovej a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu **J. M.**, proti žalovanému **Ústrediu práce, sociálnych vecí a rodiny**, Špitálska 8, Bratislava, pracovisko Košice, Zádielska 2, o **preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného** č. 2008/01232 z 13.mája 2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/45/2008-22 zo 17. apríla 2009, rozhodol

t a k t o :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove č.k. 1S/45/2008-22 zo 17. apríla 2009, **p o t v r d z u j e**.

Žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom krajský súd podľa § 250j ods.2 písm. a/ a d/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej v texte rozsudku len „O.s.p.“) zrušil rozhodnutie žalovaného označené v záhlaví tohto rozsudku, ktorým ako odvolací orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom č.: 2008/04168/5 z 18. marca 2008 – ktorým podľa § 33 ods.6 zák.č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len

„zák.č. 599/2003 Z.z.“) bola žalobcovi uložená povinnosť vrátiť dávku sociálnej pomoci v celkovej sume 2.900,- Sk vyplatenej formou dávky v sociálnej pomoci za obdobie od 1. januára 2004 do 31. januára 2004, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia – vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie a účastníkom náhradu trov konania nepriznal.

Z odôvodnenia rozsudku vyplýva, že krajský súd po preskúmaní rozhodnutia a postupu správnych orgánov v rozsahu a z dôvodov uvedených v žalobe dospel k záveru, že **rozhodnutia správnych orgánov vychádzali z nesprávneho právneho posúdenia veci, pretože došlo k preklúzii, na ktorú je správny orgán povinný prihliadať z úradnej povinnosti**, a preto súd rozhodnutie žalovaného pre nesprávny právny názor, ako aj z dôvodu nepreskúmateľnosti pre nedostatok dôvodov zrušil a vec vrátil žalovanému na ďalšie konanie. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou prvostupňového správneho orgánu už v čase vydania rozhodnutia o odňatí dávky sociálnej pomoci vo výške 2.900,- Sk z 26. januára 2004, aby postupoval v súlade s ust. § 33 ods.6 a § 33b zák.č. 599/2003 Z.z. Správny orgán sa totiž v dostatočnej miere nevysporiadal so skutočnosťou, či boli dávka sociálnej pomoci a dávka v hmotnej núdzi a príspevky žalobcovi vyplácané v mesiaci január 2004 duplicitne alebo nie. Krajský súd zaujal názor, že v rámci vyplácania dávky v hmotnej núdzi a príspevkov bolo potrebné zaoberať sa otázkou vrátenia navyše vyplatenej dávky sociálnej pomoci v termíne do 31. augusta 2004. Pokiaľ sa teda správny orgán s touto skutočnosťou nevysporiadal v tejto lehote, rozhodnutie vydané 18. marca 2008 túto nečinnosť neodstránilo, pretože už **v čase jeho vydania bolo povinnosťou prvostupňového správneho orgánu zaoberať sa otázkou preklúzie vyplatenej dávky sociálnej pomoci žalobcovi vo výške 2.900,- Sk za január 2004** (poukaz na judikát č. 11/2004, rozhodnutie NS SR 4Sž 21/2001). Krajský súd zdôraznil, že vzhľadom k tomu, že k vydaniu rozhodnutia o vrátení dávky sociálnej pomoci prvostupňovým správnym orgánom došlo 26. januára 2004, **trojročná prekluzívna lehota v preskúmvanej veci začala plynúť najneskôr odo dňa 27. januára 2004, t.j. nasledujúci deň potom ako sa správny orgán dozvedel o navyše vyplatenej dávke sociálnej pomoci žalobcovi vo výške 2.900,- Sk**. Poukázal tiež na skutočnosť, že napriek tomu, že žalobca v odvolaní poukázal na uplynutie trojročnej doby (pričom označil uvedenú skutočnosť ako premlčanie, pričom správne malo byť uvedené, že ide o preklúziu) s touto námietkou sa nevysporiadal, hoci mu to ukladá ust. § 59 ods.1 správneho poriadku. Uviedol tiež, že správne orgány oboch stupňov v odôvodnení rozhodnutí argumentujú ustanovením § 33f ods.1 a § 33 ods.6 zák.č. 599/2003 Z.z., nie však dôsledne, pričom ustanovenie § 29 ods.7 cit. zákona

(upravujúce preklúziu) bolo nimi ignorované, lebo sa s ním vôbec nevysporiadali. Podľa názoru súdu bolo povinnosťou prvostupňového správneho orgánu už v čase vydania rozhodnutia o odňatí dávky sociálnej pomoci vo výške 2.900,- Sk z 26. januára 2004, aby postupoval v súlade s ust. §§ 33 ods.6 a § 33b zák.č. 599/2003 Z.z.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný správny orgán. Nesúhlasil s právnym názorom krajského súdu z toho dôvodu, že otázkou duplicitného vyplatenia dávky sociálnej pomoci a dávky a príspevkov v hmotnej núdzi v mesiaci január 2004 v zmysle zákona účinného od 1. januára 2004 sa neboli povinní zaoberať, nakoľko od 1. januára 2004 došlo k prechodu na novú právnu úpravu, t.j. k prechodu zo zákona č. 195/1988 Zb. o sociálnej pomoci v znení neskorších predpisov (ďalej len „zák.č. 195/1998 Zb.“), podľa ktorého sa dávka sociálnej pomoci nevyplácala mesačne pozadu, na zákon č. 599/2003 Z.z., v ktorom podľa ust. § 25 ods.8 sa dávka a príspevky k dávke v hmotnej núdzi vyplácajú mesačne pozadu. Vzhľadom k tomu, aby poberateľ dávky v sociálnej pomoci neutrpel finančnú ujmu pri prechode na novú právnu úpravu, aby mu boli finančné prostriedky vyplatené kontinuálne, t.j. v januári 2004 (vyplatená dávka sociálnej pomoci 2.900,- Sk) a tak isto vo februári 2004 dávka a príspevky v hmotnej núdzi, dávka sociálnej pomoci bola odňatá od 1. februára 2004 a dávka a príspevky v hmotnej núdzi mu boli priznané od 1. januára 2004. V takomto prípade došlo k poskytnutiu pomoci duplicitne, nie však k duplicitnému vyplateniu finančných prostriedkov. Žalovaný ďalej uviedol, že po celý čas poskytovania dávky a príspevkov v hmotnej núdzi, t.j. od 1. januára 2004 do 1. marca 2008, kedy bola ich výplata odňatá a zastavená, boli dávka a príspevky v hmotnej núdzi vyplácané mesačne pozadu, teda aj v mesiaci marec 2008 mal žalobca vyplatenú dávku a príspevky v hmotnej núdzi za mesiac február 2008. Z uvedeného dôvodu až pri zániku hmotnej núdze podľa zák.č. 599/2003 Z.z. (nárok na dávku v hmotnej núdzi žalobcovi zanikol 1. marca 2008 na základe rozhodnutia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom č. 208/04168/3 zo 17. marca 2008) bolo možné pristúpiť k zúčtovaniu v zmysle ust. § 33 ods.6 a § 33b ods.1 cit. zákona. Žalovaný vyslovil nesúhlas s názorom krajského súdu, že otázkou vrátenia naviac vyplatenej dávky sociálnej pomoci sa bolo potrebné zaoberať do 31. augusta 2004, nakoľko zák.č. 599/2003 Z.z. ich k tomu neoprávňoval, pretože § 33 ods.6 cit. zákona jednoznačne uvádza, že zúčtovanie sa uskutoční pri zániku hmotnej núdze podľa zák.č. 599/2003 Z.z. Z uvedeného dôvodu je nesprávne na daný prípad aplikovať § 29 ods.7 cit. zákona, nakoľko sa nejednalo o vrátenie dávky a príspevkov vyplatených neprávom

alebo v nesprávnej výške. S poukazom na uvedené skutočnosti žalovaný navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu zmenil a žalobu zamietol.

Žalobca v písomnom vyjadrení k podanému odvolaniu navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods.2 O.s.p.) preskúmal napadnutý rozsudok v medziach žaloby a v rozsahu odvolania žalobkyne (§ 212 ods.1 O.s.p.), odvolanie prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade § 250ja ods.3 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného nemožno priznať úspech.

V posudzovanej veci krajský súd postupom podľa ustanovení druhej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku preskúmal zákonnosť žalobou napadnutého rozhodnutia žalovaného, ktorým ako odvolací orgán potvrdil prvostupňové rozhodnutie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny v Humennom č.: 2008/04168/5 z 18. marca 2008 – ktorým podľa § 33 ods.6 zák.č. 599/2003 Z.z. o pomoci v hmotnej núdzi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej v texte len „zák.č. 599/2003 Z.z.“) bola žalobcovi uložená povinnosť vrátiť dávku sociálnej pomoci v celkovej sume 2.900,- Sk vyplatené formou dávky v sociálnej pomoci za obdobie od 1. januára 2004 do 31. januára 2004, a to do 30 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia.

Odvolací súd po oboznámení sa s predloženým kompletným spisovým materiálom krajského súdu, vrátane administratívneho spisu žalovaného zistil, že dôvody uvádzané žalovaným nie sú spôsobilé spochybniť vecnú správnosť napadnutého rozsudku. Krajský súd sa posudzovanou vecou dôsledne zaoberal a vyvodil správne skutkové aj právne závery, s ktorými sa odvolací súd v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožnil. Aj podľa názoru odvolacieho súdu správne orgány pri rozhodovaní v predmetnej veci sa vôbec nevysporiadali s ust. § 29 ods. 7 zák.č. 599/2003 Z.z. upravujúcim preklúziu, ktorú výslovne žalobca namietal, a to napriek tomu, že im to ukladá ust. § 59 ods.1 Správneho poriadku.

Za tohto stavu vo veci odvolací súd napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 219 ods.1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania rozhodol Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods.1 O.s.p. tak, že úspešnému žalobcovi ich náhradu z dôvodu ich neuplatnenia nepriznal.

P o u ě n i e : Proti tomuto rozsudku opravný prostriedok nie je prípustný.

V Bratislave 26. januára 2010

JUDr. Ida Hanzelová, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Dagmar Falbová